

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 19 marca 2024 r.

WK-I.431.1.99.2023

**Pan
Paweł Witold Kalinowski
Burmistrz Miasta Gostynina**

**Urząd Miasta w Gostyninie
ul. Rynek 26
09-500 Gostynin**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Hanna Makówka – specjalista i Mariola Wajszczak – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 9 do 23 listopada 2023 r. kontrolę doraźną w Urzędzie Miasta w Gostyninie, z siedzibą przy ul. Rynek 26, 09-500 Gostynin.

Kontrolą objęto realizację zadania polegającego na wypłacie świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, realizowanego na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³, w okresie od 24 lutego 2022 r. do 20 października 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 4 marca 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167), dalej: ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy.

W okresie objętym kontrolą do organu wpłynęło 113 wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (dalej: świadczenie pieniężne), spośród których organ wszystkie rozpatrzył pozytywnie.

Badaniu poddano wszystkie wnioski o wypłatę świadczenia pieniężnego, które wpłynęły w okresie objętym kontrolą.

Realizacja kontrolowanego zadania została powierzona Naczelnikowi Wydziału Gospodarki Komunalnej Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.

W urzędzie nie zostały opracowane i wdrożone wewnętrzne procedury w zakresie zasad weryfikacji wniosków o przyznanie świadczenia za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy, a także sprawdzania zapewnionych warunków oraz weryfikacji uprawnień do wydłużenia wypłaty świadczenia powyżej 120 dni.

Wnioski oraz dołączone do nich karty osoby przyjętej do zakwaterowania zostały złożone na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi⁴, zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 13 ust. 4 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, a także zostały złożone z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 13 ust. 1e przedmiotowej ustawy. W przypadku wniosków o przedłużenie okresu wypłaty świadczenia pieniężnego organ przyjmujący wniosek dokumentował spełnienie przesłanek wskazanych w § 4 rozporządzenia w sprawie wysokości świadczenia pieniężnego⁵.

W okresie objętym kontrolą organ nie dokonywał weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia w obiekcie.

W okresie kontrolowanym dokonano na rzecz wnioskodawców wypłat świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia osób, które wskazano we wnioskach za łączną liczbę 9874 dni, przy zastosowaniu stawki dziennej określonej w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wysokości świadczenia pieniężnego, w łącznej kwocie 394 960,00 zł⁶. Przy weryfikacji wniosków opierano się na danych wskazanych we wnioskach i oświadczeniach wnioskodawców, które składane były pod odpowiedzialnością karną.

⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16 marca 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi (Dz. U. poz. 608, ze zm.), dalej rozporządzenie w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne.

⁵ Okres wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni od dnia przybycia obywateli Ukrainy na teren RP przedłużono dla 14 osób.

⁶ Jednemu wnioskodawcy obliczona kwota za zakwaterowanie i wyżywienie 4 obywateli Ukrainy przez okres 111 dni, tj. kwota 4 440,00 zł do dnia zakończenia kontroli nie została wypłacona, z uwagi na brak środków finansowych przeznaczonych na obsługę realizacji zadania.

W kontrolowanym okresie wypłat środków dokonywano w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku⁷, za wyjątkiem 17 wniosków, w których wypłata świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia nastąpiła w terminie dłuższym niż miesiąc, jednakże zwłoka wynikała z przyczyn niezależnych od podmiotu kontrolowanego⁸.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewprowadzaniu danych, o których mowa w art. 13 ust. 4 pkt 1-4, 6 i 8 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy do bazy danych wniosków o świadczenie pieniężne, pomimo że dla realizacji tych czynności pracownik urzędu uzyskał kartę dostępu do centralnej bazy (w aplikacji „Źródło” moduł „Zakwaterowanie UKR”). Zaniechaniem tym naruszono art. 13a ust. 3 ww. ustawy. Należy zaznaczyć, że Minister Cyfryzacji ogłosił termin⁹ (27 maja 2022 r.) wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie ww. bazy danych¹⁰. Wskazać należy, że niewprowadzanie danych do bazy skutkowało brakiem:

- weryfikacji, czy dla osoby, której dotyczy wnioski, nie złożono wniosku ze wskazaniem innego miejsca pobytu na zakwaterowanie w okresie, o którym mowa w art. 13 ust. 4 pkt 3,
- porównania zawartych we wniosku danych, o których mowa w art. 13 ust. 4 pkt 1, 2 i 4, z danymi w rejestrze PESEL,
- sprawdzenia daty wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium RP w rejestrze.

Z ustaleń kontroli wynika, że w przypadku 56 obywateli Ukrainy¹¹ brak jest informacji o okazaniu paszportu lub innego dokumentu w celu ustalenia daty wjazdu na terytorium RP.

⁷ Stosownie do § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zakwaterowania i wyżywienia.

⁸ Zgodnie z wyjaśnieniem Burmistrza Miasta Gostynina z 24 listopada 2023 r. „(...) W odniesieniu do wskazanych wniosków informujemy, że wypłata świadczenia nastąpiła w terminie dłuższym niż miesiąc z uwagi na fakt wydłużającego się terminu przekazywania zapotrzebowanych środków finansowych przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki. Gmina Miasta Gostynina terminowo przekazywała do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie sprawozdania z liczby otrzymanych i pozytywnie rozpatrzonych wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy oraz zapotrzebowania na środki konieczne do realizacji tego zadania. W momencie otrzymania środków finansowych i wprowadzeniu ich do budżetu miasta wypłata następowała bez zbędnej zwłoki. Wyjątek stanowi jeden wniosek złożony w dniu 09.10.2023 r. dla czterech osób na kwotę 4440,00 zł. Z chwilą otrzymania środków zostaną one przekazane niezwłocznie wnioskodawcy.

⁹ Komunikat Ministra Cyfryzacji z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie określenia terminu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie bazy danych, o której mowa w art. 13 a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz.1104).

¹⁰ Do wniosków złożonych przed dniem 27 maja 2022 r. do ich rozpatrzenia i weryfikacji znajdują zastosowanie regulacje w brzmieniu obowiązującym przed tą datą, tj. podanie numeru PESEL lub w przypadku jego braku rodzaju oraz numeru serii dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku osób, które nie ukończyły 18. roku życia, również dokument potwierdzający urodzenie.

¹¹ Dotyczy 17 osób dorosłych i 39 osób małoletnich. Wszystkie osoby miały nadany numer PESEL.

W związku z powyższym kontrolujący nie mieli możliwości sprawdzenia okresu i ilości dni uwzględnionych do wyliczenia należnego świadczenia¹².

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, realizowanego na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości poprzez wprowadzanie na bieżąco do centralnej bazy danych wniosków o świadczenie pieniężne danych, o których mowa w art. 13 ust. 4 pkt 1-4, 6 i 8 ustawy o pomocy obywatelom oraz weryfikowanie złożonych wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego w oparciu o dane zawarte w bazie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

¹² Zgodnie z wyjaśnieniem Burmistrza Miasta Gostynina z 24 listopada 2023 r. „(...) Niewprowadzanie wniosków do systemu teleinformatycznego „Źródło – moduł zakwaterowanie UKR” (...) według wyjaśnienia pracowników realizujących przedmiotowe zadanie, wynikało z niewłaściwej interpretacji art. 13a ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy (...). W związku z powyższym dane z wniosków nie były weryfikowane z danymi w systemie szczególnie w zakresie daty wjazdu na teren Rzeczypospolitej Polskiej oraz czy osoby te nie złożyły wniosku w innym miejscu pobytu. Dla przyznawania świadczenia oparto się głównie o złożone osobiście przed urzędnikiem oświadczenie wnioskodawcy wraz z obywatelami Ukrainy. W trakcie kontroli podjęto działania polegające na wprowadzaniu wniosków do bazy, celem wypełnienia ustawowego obowiązku. W odniesieniu do (...) kwestii braku u części obywateli Ukrainy informacji o okazaniu dokumentu w celu ustalenia daty wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej wyjaśniamy, że weryfikacja każdego wniosku odbywała się na podstawie złożonych oświadczeń wnioskodawcy i obywateli Ukrainy, że uciekli ze swojego kraju przed wojną i znaleźli schronienie u osoby, która składa wniosek. W niektórych przypadkach granice przekraczały małoletnie dzieci wraz z matkami, które okazywały ich akty urodzenia (...)”.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/